

Sygn. akt IC 1481/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabela Kosińska - Szota

Protokolant: st. sekr. sąd. Karolina Nesterewicz

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2016 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. K.**

przeciwko **(...) Towarzystwu (...) na (...) S.A. z siedzibą w S.**

o zapłatę 51671,34 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) Towarzystwa (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powódki J. K. kwotę 12.295,60 zł (dwanaście tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt pięć złotych 60/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 5.883,27 zł od dnia 18 czerwca 2016 r., od kwoty 460,64 zł od dnia 16 lipca 2016 r., od kwoty 460,64 zł od dnia 13 sierpnia 2016 r., od kwoty 641,79 zł od dnia 16 września 2016 r., od kwoty 460,64 zł od dnia 19 października 2016 r. i od kwoty 460,64 zł od dnia 18 listopada 2016 r.;

II. umarza postępowanie co do kwoty 38.034,12 zł;

III. oddała dalej idące powództwo;

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 6.479,15 zł (sześć tysięcy czterysta siedemdziesiąt dziewięć złotych 15/100), tytułem kosztów procesu;

V. nakazuje uiścić stronie pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 2.454,80 zł, tytułem kosztów sądowych;

VI. nakazuje ściągnąć stronie pozwanej z zasądzonych w pkt I roszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 129,20 zł, tytułem kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Powódka J. K. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwa (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. kwoty 51 671,34 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 37 506,81 zł od upływu 30 dni od daty otrzymania przez pozwaną zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. oraz zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 14 164,53 zł od dnia wniesienia pozwu i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Powódka podała, że wraz z mężem S. K. zawarli z Bankiem (...) S.A. umowę pożyczki na kwotę 47 488 zł, ponadto S. K. został objęty ochroną ubezpieczeniową m. in. na wypadek śmierci wynikającą z zawartej przez bank z pozwanym (...) Towarzystwem (...) na (...) S.A. umowy generalnej grupowego ubezpieczenia pożyczkobiorców. Powódka wskazała,

że S. K. zmarł 18 czerwca 2013 r. w wyniku śmierci samobójczej i zgodnie z postanowieniami szczególnych warunków ubezpieczenia na życie strona pozwana była zobowiązana do spełnienia świadczenia, lecz mimo zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym odmówiła wypłaty. Powódka podała, że strona pozwana wskazała na wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczyciela ze względu na zajście zdarzenia objętego ubezpieczeniem, które nastąpiło w wyniku działania ubezpieczonego wywołanego spożyciem alkoholu, lecz powódka się z tym nie zgodziła podnosząc, że zajście implikuje pozwaną do spełnienia świadczenia w ustalonej w szczególnych warunkach ubezpieczenia kwocie. W ocenie powódki, ciężar dowodu dotyczącego istnienia przyczyny wyłączającej odpowiedzialność spoczywa na stronie pozwanej. Powódka podniosła, że dla wyłączenia odpowiedzialności pozwanej niewystarczające jest samo wskazanie, że S. K. w chwili zgonu znajdował się pod wpływem alkoholu, lecz konieczne jest udowodnienie, że spożyty alkohol był przyczyną działania podjętego przez ubezpieczonego, które w rezultacie doprowadziło do jego zgonu. Powódka podniosła, że S. K. spożywał alkohol okazjonalnie i wykluczyć należy możliwość wystąpienia upojenia patologicznego. Ponadto powódka wskazała na treść przepisu art. 833 k.c. podnosząc, że strona pozwana zobligowana była do wypłaty świadczenia z tytułu zgonu S. K. w kwocie odpowiadającej kapitałowi pożyczki pozostającej do spłaty w dniu zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego i odsetek wg przewidzianego umową pożyczki oprocentowania liczonych od nieprzeterminowanej części kapitału za okres do dnia wypłaty świadczenia, jednak nie dłuższy niż 60 dni. Powódka podała, że w dniu zdarzenia ubezpieczeniowego kapitał pozostały do spłaty wynosił 36 553,60 zł, natomiast wskazane odsetki liczone wynosiły 953,21 zł, a zatem strona pozwana zobowiązana była do wypłaty świadczenia z tytułu śmierci S. K. w kwocie 37 506,81 zł. Powódka podniosła, że następstwem braku spełnienia świadczenia przez pozwaną była szkoda w majątku powódki, bowiem w związku ze śmiercią męża nie była w stanie regulować własnych zobowiązań, ponieważ mąż otrzymywał wyższą emeryturę, a po jego śmierci jedynym dochodem powódki stała się renta rodzinna w wysokości 1 501,97 zł, w rezultacie czego Bank (...) S.A. wypowiedział umowę pożyczki, natomiast 16 marca 2015 r. wystawiony został bankowy tytuł egzekucyjny i zaopatrzony w klauzulę wykonalności, na podstawie którego to tytułu wykonawczego wszczęto egzekucję przeciwko powódce i na dzień 11 grudnia 2015 roku zaległość wynosiła 49 239,34 zł. Powódka podała, że kwoty podlegające egzekucji wraz z kosztami egzekucyjnymi stanowią szkodę po jej stronie.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Towarzystwo (...) na (...) S.A. z siedzibą w S. wniosła o oddalenie powództwa w części przekraczającej kwotę 36 669,68 zł, względnie w przypadku cofnięcia pozwu przez powódkę w tej części, o umorzenie postępowania i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew strona pozwana przyznała, że powódka wraz z mężem w dniu 24 sierpnia 2012 r. (wskazano błędną datę) zawarli umowę pożyczki i zabezpieczeniem spłaty kredytu było objęcie ubezpieczeniem na życie przez (...) Towarzystwo (...) na (...) SA, S. K., na mocy umowy generalnej grupowego ubezpieczenia pożyczkobiorców zawartej pomiędzy Bankiem (...) S.A. Strona pozwana po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego odmówiła wypłaty świadczenia argumentując, że do zgonu ubezpieczonego doszło w wyniku działania ubezpieczonego wywołanego spożyciem alkoholu, bowiem ze sprawozdania zleconego przez Prokuraturę Rejonową w Kłodzku wynikało, że w wyniku przeprowadzonego badania dowodowej w próbce krwi ubezpieczonego stwierdzono 0,7 % alkoholu etylowego, a w podanej próbce płynu z gałki ocznej 0,9 % alkoholu etylowego, co jest równoznaczne z pozostawianiem w stanie upojenia alkoholowego i tym samym złożone przez powódkę oświadczenie o rzekomej trzeźwości ubezpieczonego w chwili popełnienia samobójstwa jest nieprawdą. Zdaniem strony pozwanej nawet niewielka ilość alkoholu rzutuje na stan psychofizyczny człowieka i powoduje zaburzenia jego świadomości i zwielokrotnienia w przypadku depresji. Strona pozwana podniosła, że wpływ spożycia alkoholu przez ubezpieczonego nie może być traktowane jako jeden z nieistotnych elementów popełnienia samobójstwa, inne czynniki również miały wpływ na podjęcie decyzji o targnięciu się na życie, jednakże w określonym stanie faktycznym bez wątplenia można stwierdzić, że spożycie alkoholu miało wpływ na działanie ubezpieczonego jednakże strona pozwana musi respektować orzecznictwo sądu ochrony konkurencji i konsumentów, które w kilku prawomocnych wyrokach uznało za niedozwolone stosowanie postanowień umownych, w których nie został wykazany w sposób jednoznaczny adekwatny związek przyczynowy pomiędzy faktem spożycia alkoholu a zdarzeniem objętym ochroną i postanowienia te zostały wpisane do rejestru klauzul abuzywnych prowadzonych przez prezesa UOKIK-u. Ponadto strona pozwana wskazała, że zgon S. K. nastąpił po upływie dwóch lat od objęcia go ochroną i brak podstaw do odmowy wypłaty świadczenia z powodu popełnienia samobójstwa mając na względzie zapis rozdziału 11 pkt 1

warunków umowy i z tych przyczyn strona pozwana podjęła decyzję o wypłacie świadczenia w wysokości wskazanej przez Bank (...) S.A. jako stan zadłużenia na dzień zgonu S. oraz w kwocie 36 669,98 zł.

Powódka ostatecznie wniosła o zasądzenie kwoty 13 637,22 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 36 669,68 zł od dnia 9 sierpnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 13 637,22 zł od dnia wniesienia pozwu. Ewentualnie, na wypadek stwierdzenia przez Sąd, że pozwana miała prawo do wypłaty świadczenia w dniu 29 listopada 2013 r. wniosła o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 12 223,38 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 36 669,68 zł od dnia 29 listopada 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 12 223,38 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 stycznia 2011 roku pomiędzy Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W., a S. K. i powódką J. K. została zawarta umowa pożyczki, na mocy której bank udzielił pożyczkobiorcom pożyczki w kwocie 47 488 zł. Pożyczka została udzielona do dnia 10 stycznia 2017 roku, a rata miesięczna miała wynosić 1 003,37 zł. Jednocześnie w dniu 5 stycznia 2011 roku S. K. przystąpił do ubezpieczenia, zgodnie z którym do chwili całkowitej spłaty zadłużenia z tytułu tej umowy pożyczki Bank (...) S.A. jako uprawniony i uposażony miał otrzymać świadczenia wynikające z umowy ubezpieczenia, w tym świadczenia na wypadek śmierci S. K. oraz ubezpieczony złożył dyspozycje, aby wszelkie świadczenia wypłacane bankowi z tytułu umów ubezpieczenia zostały przeznaczone na spłatę zadłużenia z tytułu umowy pożyczki. Następnie w dniu 20 lutego 2013 roku S. i J. K. zawarli umowę restrukturyzacyjną nr (...), na mocy, której zadłużenie miało być spłacane do dnia 10. każdego miesiąca, a na raty miały wynosić 816,46 zł.

Dowód:

umowa pożyczki nr (...) z dnia 5 stycznia 2011 roku – k.19 – 21

deklaracja zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową – k. 24 - 25

umowa restrukturyzacyjna nr (...) – k. 22 – 23

umowa generalna ubezpieczenia grupowego pożyczkobiorców – k.221- 228

aneks nr (...) do umowy generalnej ubezpieczenia grupowego pożyczkobiorców – k.254 - 274

szczególne warunki ubezpieczenia na życie dla pożyczkobiorców – k.137 - 143

W przeddzień śmierci S. K. wraz ze świadkiem D. P. wykonywał prace na rzecz wspólnoty mieszkaniowej, po których spożył kolację w domu, a następnie razem z sąsiadem spożywali piwo jedno do dwóch osobę. Kiedy ubezpieczony wrócił do domu nie wyglądał na osobę nietrzeźwą, zachowywał się normalnie, po czym jak zwykle położył się spać. S. K. zmarł dnia 18 czerwca 2013 r. w wyniku śmierci samobójczej. Wychodząc z domu przed popełnieniem samobójstwa nie zabrał żadnego alkoholu, w miejscu znalezienia zwłok nie było żadnych butelek po alkoholu. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono u ubezpieczonego 0,7 promila alkoholu we krwi i 0,9 promila alkoholu etylowego w płynie z gałki ocznej. S. K. nie był osobą nadużywającą alkoholu. Alkohol spożywał sporadycznie w małych ilościach, przy okazji uroczystości rodzinnych. Po spożyciu alkoholu był wesoły, żartował, albo kładł się spać. Około miesiąc przed śmiercią, mąż powódki prosił żonę, aby nakładała mu mniej obiadu, trochę schudł. Podczas wizyt córki i zięcia nie pił z nimi kawy, jak zwykle, tylko wychodził do garażu. Powódka i jej mąż nie mieli problemów finansowych, spłacali raty pożyczki zaciągniętej w (...) S.A.

Dowód:

odpis skrócony aktu zgonu S. K. – k.18

sprawozdanie z badań zawartości alkoholu w płynach ustrojowych (k.21 w aktach Prokuratora (...))

zeznania świadków: J. T. – k.402 verte

M. T. – k.403

D. P. – k.402 verte

zeznania powódki J. K. – k.403 verte

Powódka nabyła spadek po mężu S. K. w całości na podstawie ustawy.

Dowód: odpis postanowienia spadkowego z dnia 25.09.2013 r. – k.43

Na dzień śmierci S. K. zadłużenie z tytułu pożyczki nr (...) wynosiło 36 669,68 zł, w tym kapitał 36 553,60 zł i odsetki bieżące do dnia 17 czerwca 2013 r. 116,08 zł, natomiast na dzień 18 sierpnia 2013 r. wynosiło 37 514,15 zł, w tym kapitał 36 553,60 zł i odsetki bieżące do dnia 17 sierpnia 2013 r. 953,21 zł oraz odsetki karne 7,34 zł.

Dowód: oświadczenie Banku (...) S.A. z dnia 28.10.2015 r. – k.26

Powódka w dniu 24 czerwca 2013 r. złożyła do strony pozwanej wniosek o wypłatę świadczenia z tytułu śmierci męża, które zostało zarejestrowane u strony pozwanej systemem kodu paskowego 8 lipca 2013 r.

Dowód: wniosek o wypłatę świadczenia – k.153 - 155

Po śmierci męża, w dniu 6 września 2013 r. powódka doznała zawału serca. Przed śmiercią S. K. powódka otrzymywała emeryturę w kwocie 1 281,41 zł, zaś jej mąż w kwocie 1 727 zł netto. Po śmierci męża powódka otrzymywała rentę rodzinną w kwocie 1 501,97 zł. Powódka ze względu na zły stan zdrowia zmuszona była ponosić koszty leków, prywatnych wizyt lekarskich, badań. Z tytułu opłat za gaz, energię elektryczną, zaliczek na poczet kosztów zarządu nieruchomością powódka co miesiąc ponosiła ok.280 zł. Brak wystarczających środków pieniężnych na utrzymanie i leczenie zmusił powódkę do zaciągnięcia pożyczki 23 września 2013 r. w kwocie 3 395 zł. Powódka po śmierci męża udała się do Banku (...) S.A., ponieważ nie było jej stać na spłaty rat w 816,46 zł, ale poinformowano ją, że sprawę przejęła windykacja.

Dowód:

informacja o wysokości świadczenia emerytalnego powódki – k.34

zaświadczenie z dnia 09.04.2013 r. – k.35

PIT powódki za 2013 r. – k. 38 - 39

umowa pożyczki (...) k.36 - 37

karta wypisowa z (...) – k.41 – 42

zeznania powódki J. K. – k.404

Strona pozwana pismem z dnia 29 sierpnia 2013 r., a następnie 4 listopada 2013 r. zwróciła się do Prokuratury Rejonowej (...) o informację, czy zgon S. K. nastąpił w wyniku działania ubezpieczonego wywołanego spożyciem alkoholu, zażyciem narkotyków lub innych środków odurzających. Prokuratura Rejonowa (...) przesłała stronie pozwanej sprawozdanie z badań na zawartość alkoholu oraz kserokopię postanowienia o umorzeniu śledztwa.

Dowód: znajdujące się w aktach postępowania likwidacyjnego (włączone do akt sprawy): pismo Prokuratora Rejonowego (...) z dnia 14.11.2013 r., pismo z dnia 4.11.2013 r., pismo Prokuratury z dnia 4.09.2013 r., wniosek o wypłatę świadczenia – k.180,181 – 182, 183, 184, 191, 200

Strona pozwana pismem z dnia 29 listopada 2013 r. odmówiła wypłaty świadczenia z tytułu zgonu ubezpieczonego wskazując, że zgon S. K. związany był ze spożyciem alkoholu i powołała się na rozdział 11 pkt 2 szczególnych warunków ubezpieczenia na życie dla pożyczkobiorców.

Okoliczność bezsporna

Gdyby strona pozwana wypłaciła należność z tytułu ubezpieczenia zgodnie z umową, powódka byłaby w stanie spłacić pozostałą do spłaty kwotę dwóch, trzech rat pożyczki. Kapitał do spłaty na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego w dniu 16 marca 2015 r. wynosił 32 156,65 zł.

Dowód:

zeznania powódki J. K. – k.403 verte - 404

bankowy tytuł egzekucyjny – k.30

Zadłużenie powódki z tytułu pożyczki z dnia 5 stycznia 2011 r. wynosiło w dniu 29 listopada 2011 r. 38 927,99 zł, w tym kapitał 36 553,60 zł, odsetki umowne 2 324,19 zł i odsetki karne 50,20 zł.

Dowód: pismo Banku (...) S.A. z dnia 18.10.2016 r. – k.400

W dniu 16 marca 2015 r. Bank (...) S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, który został zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 27 marca 2015 r. i na jego podstawie wszczął egzekucję przeciwko powódce J. K.. W chwili wszczęcia egzekucji w dniu 20 maja 2015 r. zadłużenie powódki wynosiło 40 632,91 zł oraz z tytułu odsetek 862,17 zł.

Dowód:

zawiadomienie o wszczęciu egzekucji – k.27

wezwanie do dokonywania potrąceń – k.37

bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 16.03.2015 r. – k.30

postanowienie tut. Sądu z dnia 27.03.2015 r. – k.31

zajęcie wierzytelności – k.29

informacja o stanie zaległości w sprawie – k.32

Bank (...) S.A. dokonał na rzecz powódki cesji dochodzonej wierzytelności wynikającej z umów ubezpieczenia tj. Umowy generalnej ubezpieczenia grupowego pożyczkobiorców nr (...) (...) i Umowy generalnej ubezpieczenia grupowego pożyczkobiorców na wypadek utraty pracy, czasowej niezdolności do pracy lub poważnego zachorowania na okres prowadzonego postępowania sądowego.

Dowód: oświadczenia z dnia 10.09.2015 r. wraz z pełnomocnictwem i odpisem (...) Banku (...) S.A. – k.78, 79, 80 - 105

Powódka wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty 50 109,74 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 36 785,76 zł w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 17.02.2016 r. z potwierdzeniem nadania – k.106 i 107 - 108

Strona pozwana w dniu 12 września 2016 r. przelała na rzecz Banku (...) I Oddziału w K. kwotę 36 669,68 zł tytułem świadczenia z umowy ubezpieczenia zawartej ze S. K..

Dowód: wydruk realizacji potwierdzenia przelewu – k.158

W toku prowadzonej egzekucji od powódki wyegzekwowano kwoty: 15 lipca 2015 r. 459,54 zł, 17 sierpnia 2015 r. 459,54 zł, 15 września 2015 r. 642,78 zł, 19 października 2015 r. 459,54 zł, 13 listopada 2015 r. 459,54 zł, 15 grudnia 2015 r. 459,54 zł, 15 stycznia 2016 r. 459,54 zł, 15 lutego 2016 r. 459,54 zł, 15 marca 2016 r. 641,79 zł, 15 kwietnia 2016 r. 460,64 zł, 13 maja 2016 r. 460,64 zł, 16 czerwca 2016 r. 460,64 zł, 15 lipca 2016 r. 460,64 zł, 12 sierpnia 2016 r. 460,64 zł, 12 września 2016 r. 36 669,68 zł, 15 września 2016 r. 641,79 zł, 18 października 2016 r. 460,64 zł i 17 listopada 2016 r. 460,64 zł.

Dowód: karta rozliczeniowa z dnia 20.05.2015 r.

Zadłużenie powódki na dzień 9 listopada 2016 r. wynosiło 3 052,22 zł, w tym kapitał 3 036,20 zł i odsetki karne 16,02 zł.

Dowód: pismo Banku (...) S.A. z dnia 09.11.2016 r. – k.420

Zadłużenie wyliczone przez komornika na dzień 28 listopada 2016 r. wynosiło 3 036,20 zł (należność główna), 31,82 zł (odsetki do 28.11.2016 r.), a nadto opłata egzekucyjna i wydatki gotówkowe.

Dowód:

zaświadczenie z dnia 28.11.2016 r. – k.423

e - mail Komornika Sądowego T. M. z dnia 28.11.2016 r. – k.422

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, po częściowym cofnięciu pozwu, co do kwoty 12 295,60 zł okazało się zasadne.

Po ostatecznym sprecyzowaniu stanowiska przez powódkę, a to w wyniku dokonanych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym(...) rozliczeń poszczególnych należności, po wpłacie na rzecz wierzyciela Banku (...) S.A. kwoty 36 669,68 zł oraz wyegzekwowanych w toku procesu przez komornika kolejnych należności powódka wniosła o zasądzenie kwoty 13 637,22 zł. W pozostałej części między kwotą dochodzoną 13 637,22 zł, a pierwotnie żadaną 51 671,34 zł należało, że powódka cofnęła pozew. W związku z tym, mając na względzie przepis art.203 § 4 k.p.c., Sąd na podstawie art.355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie co do kwoty 38 034,12 zł (51 671,34 zł – 13 637,22 zł).

Spór powstał w związku z brakiem wypłaty przez stronę pozwaną świadczenia z umowy ubezpieczenia zawartej przez męża powódki ze stroną pozwaną i dotyczył dochodzenia tej należności na podstawie umowy ubezpieczenia oraz odszkodowania z tytułu niewykonania tejże umowy mającego wyrównać uszczerbek w majątku powódki.

Strona pozwana spełniła świadczenie z umowy w dniu 12 września 2016 r., lecz bez należnych odsetek wynikających z postanowień rozdziału 6 pkt 1 szczególnych warunków ubezpieczenia.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dowody zaofiarowane przez strony, w szczególności dowody z dokumentów, które nie budziły zastrzeżeń co do ich autentyczności i prawdziwości, jak również na podstawie zeznań świadków

i przesłuchania powódki. Zdaniem Sądu, dowody osobowe są w pełni wiarygodne i tworzą z dokumentami dotyczącymi stanu nietrzeźwości ubezpieczonego S. K. spójną i logiczną całość. Z zeznań świadków i powódki wynika jednoznacznie, że S. K. w chwili śmierci nie znajdował się w stanie upojenia alkoholowego, lecz stan jego nietrzeźwości był w dolnych granicach. Zwrócić należy uwagę na treść ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jak i art 115 k.k., które określają zasadniczo stan nietrzeźwości jako stan, który zachodzi, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi powyżej 0,5‰ alkoholu albo obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³. Słusznie wskazała powódka, że strona pozwana winna była udowodnić, że nietrzeźwość ubezpieczonego doprowadziła do zdarzenia ubezpieczeniowego w postaci śmierci, co miałoby skutkować brakiem odpowiedzialności ubezpieczyciela. Tymczasem brak jest jakiegokolwiek dowodu na tę okoliczność, wskutek czego uznać jednoznacznie należy, że strona pozwana jako ubezpieczyciel bezpodstawnie odmówiła zgodnie z łączącą umową ubezpieczenia wypłaty świadczenia, które zostałyby przeznaczone na spłatę zadłużenia z tytułu umowy pożyczki. Strona pozwana w istocie dopiero po doręczeniu jej odpisu pozwu spełniła świadczenie co do należności głównej i części odsetek wskazując na orzecznictwo Urzędu Ochrony Konkurencji i konsumentów oraz sądu ochrony konkurencji i konsumentów, które uznało za niedozwolone wzorce umowne pozwalające na odmowę wypłaty odszkodowań, gdy nie został wykazany w sposób jednoznaczny związek przyczynowy pomiędzy faktem spożycia alkoholu a zdarzeniem objętym szkoda. Na marginesie już tylko zauważyć należy, że strona pozwana stan nietrzeźwości utożsamia z upojeniem alkoholowym, które w przypadku S. K. nie miało miejsca. O upojeniu alkoholowym w przypadku dorosłego, zdrowego człowieka można mówić, gdy nietrzeźwość przekracza 1,5 promila alkoholu we krwi, a nie znajduje się w dolnych granicach stanu nietrzeźwości. Kwestia śmierci samobójczej w sprawie nie miała zaś znaczenia w odniesieniu do przepisu art.833 k.c., bowiem nastąpiła po upływie dwóch lat od zawarcia umowy.

W myśl przepisu art.805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Zatem strona pozwana prowadząc postępowanie likwidacyjne powinna była spełnić świadczenie w ocenie Sądu najpóźniej do 31 sierpnia 2013 r., ponieważ sprawozdanie z badań na zawartość alkoholu we krwi w aktach prokuratora znajdowało się od 30 lipca 2013 r. i wpłacić na rzecz banku zgodnie z oświadczeniem. Strona pozwana podejmując czynności w sposób dość opieszale, mogła zapobiec szkodzie i wypłacić odszkodowanie 29 listopada 2013 r., a więc gdy zapoznała się z nadesłanym jej sprawozdaniem z badań, lecz pozwany ubezpieczyciel dopiero w dniu 12 września 2016 r., a więc po doręczeniu jej odpisu pozwu 30 sierpnia 2016 r. wpłacił na rzecz Banku (...) S.A. kwotę 36 669,68 zł, która to kwota stanowiła wysokość zobowiązania powódki i jej męża wynikającego z tytułu pożyczki z 5 stycznia 2011 r. na dzień 18 czerwca 2013 r. Strona pozwana spełniła więc świadczenie, do którego była obowiązana dopiero po przeszło 3 latach.

Z przeprowadzonych dowodów jednoznacznie wynika, że brak świadczenia strony pozwanej był przyczyną powstania szkody majątkowej po stronie powódki. Zwrócić należy uwagę, że 6 września 2013 r. powódka doznała zawału mięśnia sercowego, jest osobą chorą, co niewątpliwie powoduje zwiększone wydatki związane z leczeniem, a więc zakupem lekarstw, prywatnymi wizytami lekarzy i badaniami, a tymczasem wskutek śmierci męża wysokość dowodu w gospodarstwie domowym uległa zmniejszeniu. W czasie, gdy powódka prowadziła wraz z mężem wspólne gospodarstwo domowe otrzymywali emerytury łącznie w wysokości ok. 3 000 zł. Oczywiście jest, że opłaty związane z mieszkaniem, należnościami za energię elektryczną, gaz, wodę, podatek od nieruchomości, a także rata do zapłaty z tytułu pożyczki rozkładały się na dwie osoby. Po śmierci męża, powódka otrzymała rentę rodzinną wprawdzie wyższą niż pierwotnie otrzymywana, bo w kwocie 1 501,97 zł, ale był to jedyny dochód powódki. Istotnie, przy uwzględnieniu wysokości raty z tytułu pożyczki, 816,46 zł, zaliczek na poczet kosztów zarządu, podatku od nieruchomości i energii elektrycznej 208 zł, powódce na pozostałe opłaty, leczenie, zakup żywności i odzieży pozostawałaby kwota ok.450 zł. Powszechnie wiadomo, że taka kwota nie jest wystarczająca na zakup żywności przez miesiąc, nie mówiąc o kosztach zakupu odzieży, obuwia, jak i leków, czy wizyt prywatnych, (koszt jednej wizyty to ok.130 zł). Zatem należy dać wiarę powódce, że po śmierci męża nie była w stanie płacić raty pożyczki 816,46 zł, lecz niewątpliwie spłaciłaby należność pozostałą po wpłacie przez ubezpieczyciela w wysokości określonej na dzień śmierci ubezpieczonego tj. 18 czerwca 2013 r., ponieważ jak wynika z dokumentów dotyczących zadłużenia z umowy pożyczki na dzień zgonu S.

K. i bankowego tytułu egzekucyjnego powódka spłaciła kapitał w kwocie 4 396,95 zł (36 553,60 - 32 156,65). Uszło uwadze strony pozwanej, że zgodnie ze szczególnymi warunkami ubezpieczenia na życie dla pożyczkobiorców Banku (...) S.A. powinna była spełnić świadczenie w razie śmierci ubezpieczonego (rozdział 2 pkt 2 ppkt 1 szczególnych warunków) najpóźniej w ciągu 14 dni od daty otrzymania zgłoszenia roszczenia wraz ze wszystkimi niezbędnymi dokumentami, a jeżeli wyjaśnienie okoliczności w tym terminie okazałoby się niemożliwe, świadczenie powinno zostać spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. (rozdział 8 pkt 6 szczególnych warunków). Na stronie pozwanej jako ubezpieczycielu spoczywały więc konkretne obowiązki. Z akt Prokuratora (...) wynika, że sprawozdanie z badań zawartości alkoholu w płynach ustrojowych wpłynęło do Prokuratury Rejonowej (...) 30 lipca 2013 r. Zatem strona pozwana po wpłynięciu do niej w dniu 8 lipca 2013 r. wniosku powódki z dnia 24 czerwca 2013 r. o wypłatę świadczenia (k.153 – 154) winna była podjąć konkretne czynności i w odpowiednim terminie uzyskać informację o złożonym sprawozdaniu z badań zawartości alkoholu w płynach ustrojowych. Brak było przeszkód, by do dnia 18 sierpnia 2013 r. strona pozwana ustaliła istotne z punktu widzenia postanowień umowy ubezpieczenia okoliczności związane z przyczyną śmierci ubezpieczonego i wypłaciła świadczenie w wysokości równej kapitałowi pożyczki pozostającemu do spłaty w dniu zajścia wypadku ubezpieczeniowego i odsetek według przewidzianego umową pożyczki oprocentowania liczonymi od nieprzeterminowanej części kapitału za okres do dnia wypłaty świadczenia, jednak nie dłuższy niż 60 dni. Strona pozwana zwróciła się do Prokuratury Rejonowej o informacje dopiero pismem z dnia 29 sierpnia 2013 r. (k.191) oraz z dnia 4 listopada 2013 r. (k.184). Niewykonanie zobowiązania wynikającego z umowy ubezpieczenia w terminie, spowodowało, że przeciwko powódce nie posiadającej wystarczających środków pieniężnych na spłatę zadłużenia z tytułu umowy pożyczki, Bank (...) S.A. wszczął postępowanie egzekucyjne, po uzyskaniu tytułu wykonawczego. Komornik sądowy prowadzi egzekucję z świadczenia emerytalnego powódki, naliczone zostały odsetki umowne i karne oraz koszty egzekucyjne. Od powódki wyegzekwowano łącznie 45 037,30 zł, co wynika z karty rozliczeniowej komornika, a kwota ta stanowiła szkodę powstałą w wyniku braku spełnienia świadczenia przez pozwane Towarzystwo. Powódka udowodniła związek przyczynowy między zaniechaniem strony pozwanej a uszczerbkiem w jej majątku.

W tym miejscu zauważyć należy, że powódka nieprawidłowo wskazała, że wyegzekwowano od niej 45 178,10 zł na poczet należności wierzyciela, ponieważ uwzględniła pozycję z karty rozliczeniowej wpłaconą przez wierzyciela jako zaliczka 140,80 zł w dniu 29 maja 2015 r. Komornik wyegzekwował kwotę 45 037,30 zł, przy czym z tej kwoty zostały pokryte koszty egzekucyjne 1 200,82 zł. Zatem błędnie również powódka wskazała, że prócz kwoty 45 178,10 zł wyegzekwowano koszty egzekucyjne 1 200,82 zł. Wskazać należy, że dowód w postaci karty rozliczeniowej w sposób jednoznaczny określa sumę przychodu, przy czym należy uwzględnić osobę od której pochodził przychód i następnie z kwot przychodu komornik zaliczał je na koszty egzekucyjne, po czym na należności na rzecz wierzyciela. Mając więc na względzie, że od powódki jako dłużniczki przychód w egzekucji wyniósł 45 037,30 zł, przy czym 36 669,68 zł stanowiła kwota ostatecznie wpłacona przez pozwanego ubezpieczyciela stanowiąca spełnienie świadczenia z umowy ubezpieczenia, to kwota wyegzekwowana w wyniku egzekucji bezpośrednio od powódki wyniosła 8 367,62 zł (45 037,30 zł - 36 669,68 zł). Ponadto, jak wynika zarówno z pisma w/w banku na dzień 9 listopada 2016 r. pozostawała do zapłaty należność 3 052,22 zł, w tym kapitał 3 036,20 zł i odsetki karne 16,02 zł, a na dzień 28 listopada 2016 r., co wynika z zaświadczenia komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym(...) kwota 3 036,20 zł jako należność główna, 31,82 zł odsetki do 28 listopada 2016 r., łącznie 3068,02 zł i koszty egzekucyjne 1704,43 zł. Powódka nie domagała się zwrotu kwoty podatku VAT i wydatków gotówkowych pozostałych do zapłaty. W związku z tym kwota wyegzekwowana dotychczas od powódki i egzekwowana nadal (egzekucja ze świadczenia emerytalnego nadal trwa i jak wynika z karty rozliczeniowej około połowy każdego miesiąca jest ściągana z emerytury) stanowi sumę 13 140,07 zł. Kwotę tę należy pomniejszyć o wskazaną przez powódkę w pismach procesowych kwotę raty 844,47 zł, co daje kwotę 12 295,60 zł stanowiącą szkodę powstałą w majątku powódki na skutek wszczętej przez Bank (...) S.A. egzekucji, a wszczęcie tej egzekucji nastąpiło w wyniku braku spełnienia przez stronę pozwaną świadczenia z umowy ubezpieczenia zawartej ze S. K..

Zgodnie z przepisem art.476 k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Nie dotyczy to wypadku,

gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Z kolei przepis art.477 § 1 k.c. stanowi, że w razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać, niezależnie od wykonania zobowiązania, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki. Dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. (art.471 k.c.). Powódka w sposób nie budzący wątpliwości wykazała, że między wszczęciem egzekucji przeciwko niej, a brakiem zapłaty w terminie świadczenia z umowy ubezpieczenia zawartej 5 stycznia 2011 r. poniosła szkodę zasądzoną przez Sąd w kwocie 12 295,60 zł.

Zwrócić należy uwagę, że strona pozwana w ogóle nie odniosła się w odpowiedzi na pozew co do żądania powódki w części dotyczącej odszkodowania powstałego w jej majątku na skutek braku spełnienia świadczenia z umowy.

Ze względów powyższych dalej idące powództwo co do należności ostatecznie dochodzonej zostało oddalone, jak również częściowo żądane odsetki. Zwrócić należy uwagę, że Sąd zasądził odsetki ustawowe i odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z przepisem art.481 § 1 i 2 k.c. Nieprawidłowo powódka domagała się odsetek od kwoty 36 669,68 zł od 9 sierpnia 2013 r. i następnie odsetek ustawowych za opóźnienie, ponieważ odsetki od tej kwoty weszły w skład należności wyegzekwowanej od komornika zgodnie z treścią tytułu wykonawczego i zasądzanie ich zgodnie z żądaniem powódki stanowiłoby dwukrotne naliczenie odsetek. Biorąc pod uwagę żądanie powódki w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie żądanych od daty wniesienia pozwu od należności ostatecznie dochodzonej zasądzić je należało od kwoty 5 883,27 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od daty wniesienia pozwu, tj. od 18 czerwca 2016 r., natomiast w pozostałym zakresie od dat ich wyegzekwowania poszczególnych należności, zgodnie z kartą rozliczeniową, bowiem kwota 12 295,60 nie była wyegzekwowana w dacie wniesienia pozwu.

Sąd nie wziął pod uwagę informacji komornika z dnia 30 września 2016 r. w stanie faktycznym, ponieważ wysokość kwota wyegzekwowanych ostatecznie wynikała z karty rozliczeniowej i zaświadczenia komornika.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art.100 k.p.c. mając na uwadze wynik procesu, zgodnie z którym powódka wygrała w 95 %, a przegrała w 5 % (48 965,28 zł : 51 671,34 zł). Niewątpliwie kwota wpłacona na rzecz wierzyciela Banku (...) S.A. 12 września 2016 r. w toku procesu powinna być wliczona do kwoty wygranej przez powódkę, wszak strona pozwana dała powódce powód do wytoczenia powództwa, nie spełniając zgodnie z umową a następnie na skutek wezwania do zapłaty swego zobowiązania. Powódka poniosła koszty procesu 7 217 zł (koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa 17 zł i koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7 200 zł ustalone zgodnie z przepisem § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu). Takie same koszty procesu poniosła strona pozwana. Z kosztów poniesionych przez powódkę należy się jej 95 %, tj. 6 840 zł, stronie pozwanej z jej kosztów należy się 360,85 zł, odejmując powódce należne są koszty procesu 6 479,15 zł.

O kosztach sądowych orzeczono na mocy art.113 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Koszty te stanowiła opłata sądowa 2 584 zł i w 95 % obowiązana jest ją ponieść strona pozwana, a w 5 % powódka i opłata od powódki winna być ściągana przez stronę z zasądzonego w pkt I-ym roszczenia.